

Emma Kari vihr ym.

Lakialoite laiksi luonnonsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään, että rauhoitetun eläin- tai kasvilajin yksilön, sen osan tai johdannaisen maahantuonti, maastavienti, myyminen ja vaihtaminen sekä tarjoaminen myytäväksi tai vaihdettavaksi, esimerkiksi metsästystrofeina, kielletään. Nykyisin edellä mainittu maahantuonti, maastavienti, myyminen ja vaihtaminen sekä tarjoaminen myytäväksi tai vaihdettavaksi on mahdollista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luvalla.

PERUSTELUT

Maapallolla on käynnissä kuudes massasukupuuttoaalto, jossa eläinlajeja kuolee sata kertaa nopeammin kuin normaalisti. Kriisi johtuu ennen kaikkea ihmisen toiminnasta. Yksi lajien häviämistä lisäävä ihmisen toiminnan muoto on metsästysmuistoiksi metsästäminen eli trofeemetsästys.

Trofeemetsästyksellä tarkoitetaan toimintaa, jossa pääasiassa ulkomaalaiset metsästysharrastajat ampuvat ulkomailla villieläimiä tavoitteenaan saada ns. metsästysmuisto eli trofee. Trofeemetsästystä on kaksi eri muotoa: niin sanottu vapaa (ns. "oikeudenmukainen") jahti ja vankeudessa kasvatettujen eläinten metsästys. Vapaata jahtia harrastetaan luonnossa, jossa metsästyksen järjestäjänä toimii paikallinen tilallinen. Saaliin saanti on epävarmaa, ja metsästäminen vie aikaa. Toinen metsästysmuoto tapahtuu yksityistilalla ja siten suljetulla alueella. Eläin tai eläimet, jotka ammutaan, ovat eläneet vankeudessa ja, koska metsästysalue on rajattu, saalis on taattu ja aikaa metsästämiseen menee juuri sen verran kuin asiakkaalla on siihen käytettävissä. Esimerkiksi Etelä-Afrikassa muuta metsästysmuotoa ei käytännössä ole, muun muassa koska maan pinta-alasta yli 90 % on yksityisomistuksessa ja kansallispuistoissa metsästäminen on kiellettyä. Metsästämistä myydään yleensä "vapaana jahtina", vaikka kyseessä onkin kasvatetun eläimen tappaminen rajatulla alueella. Tämä kasvava liiketoiminnan muoto on monella tapaa kestäväntöntä.

Suuri osa trofeemetsästäjistä tulee Euroopan unionin alueelta, ja vastaavasti metsästysmuistot päätyvät usein Eurooppaan. Afrikasta ja Amerikasta tuotiin vuosina 2004—2013 Eurooppaan yli 27 000 metsästysmuistoa. Kysynnän vuoksi esimerkiksi Etelä-Afrikassa on yli 150 villieläintilaa. Niissä arvioidaan pidettävän yhteensä 6 000—8 000 petoeläintä, joista ainakin 5 000 on leijonia. Tiloilta löytyy myös muita petolajeja, kuten tiikereitä, gepardeja ja leopardveja. Muita yleisesti tiloilla pidettäviä eläinlajeja ovat sarvikuonot, soopelit, antiloopit ja puhvelit.

Lakialoite LA 23/2017 vp

Trofeemetsästys ja siihen liittyvä muu toiminta on hyvin tuottavaa ja ammattimaista liiketoimintaa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että siitä hyötyisivät kansantalous tai köyhä paikallisväestö — puhumattakaan villieläimistä — vaikka usein toista väitetään. Tutkijat ovat kumonneet väitteet, joiden mukaan trofeemetsästyksestä saatu tuotto edistäisi lajien säilymistä ja paikallisyhteisöjen elinvoimaisuutta. Trofeemetsästyksestä hyötyvät paikalliset tilalliset, eivät muut. Kestävä matkailu ja valokuvasafarit palvelisivat paremmin maiden kansantaloutta ja paikallista väestöä ympäri vuoden. Trofeemetsästys ei ole auttanut luonnonvaraisten villieläinkantojen suojelua, eikä sen avulla ole onnistuttu vähentämään laitonta salametsästystä.

Trofeemetsästyksen ympärille rakentuva liiketoiminta voi loppua tai merkittävästi vähentyä vain, mikäli kysyntä vähenee. Tähän voidaan vaikuttaa trofeiden tuontia rajoittamalla. EU:n jäsenvaltioista Ranska on parhaillaan kieltämässä metsästystrofeiden tuonnin maahansa. Australia on ensimmäisenä maana kieltänyt leijonatrofeiden tuonnin, ja moni lentoyhtiö, muun muassa Finnair, on kieltäytynyt kuljettamasta eläintrofeita. Monien trofeiden tuonti EU:n alueelle on luvanvaraista. Nykyiset säännöt ovat kuitenkin riittämättömiä, eikä niitä sovelleta kaikkialla asianmukaisesti. Jatkuva villieläinten väärinkäyttö on maailmanperinnön asia.

Trofeemetsästyksessä ja siihen liittyvässä liiketoiminnassa ei ole kysymys eläinten kestävästä käytöstä, vaan niiden jatkuvasta väärinkäytöstä. Eläimen tappaminen pääasiassa siitä saatavan muiston vuoksi kuuluu siksi jo siirtää historiaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

luonnonsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luonnonsuojelulain (1096/1996) 45 §, sellaisena kuin se on laissa 1587/2009, ja
lisätään lakiin uusi 45 a § seuraavasti:

45 §

Rauhoitettujen lajien kauppa

Muihin kuin 44 §:ssä tarkoitettuihin lajeihin kuuluvan rauhoitetun eläin- tai kasvilajin yksilön, sen osan tai johdannaisen maahantuonti, maastavienti, myyminen ja vaihtaminen sekä tarjoaminen myytäväksi tai vaihdettavaksi on kielletty.

Lakialoite LA 23/2017 vp

45 a §

Metsästysmuistojen maahantuonti

Eläinyksilöiden tai niistä otettujen osien maahantuonti, maastavienti, myyminen ja vaihtaminen sekä tarjoaminen myytäväksi tai vaihdettavaksi muisto- tai keräilyesineenä (*metsästystrofeina*) on kielletty.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 23.5.2017

Emma Kari vihr
Pertti Salolainen kok
Saara-Sofia Sirén kok
Leena Meri ps
Ritva Elomaa ps
Arja Juvonen ps
Satu Hassi vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Touko Aalto vihr
Johanna Karimäki vihr
Jyrki Kasvi vihr
Ville Niinistö vihr
Krista Mikkonen vihr